

Studiju kursa nosaukums	TIESĪBU ANALĪZE, TEKSTU RAKSTĪŠANA UN JURIDISKĀ RETORIKA		
Apjoms kredītpunktos/ ECTS)	3/4,5	Apjoms (stundās)	120
Priekšzināšanas	-		
Zinātņu nozare	Tiesību zinātne		
Zinātņu apakšnozare	Tiesību teorija un vēsture, Valsts tiesības		
Akadēmisko stundu kopsavilkums	Apjoms (akadēmiskās stundas)		
Tālmācības nodarbības	60		
Kontaktstundas / video lekcijas	12		
Vingrinājumi, pašpārbaudes jautājumi un testi	30		
Patstāvīgie darbi/attālinātās diskusijas	16		
Eksāmena/Ieskaītes darbs	2		
1. līmeņa profesionālās studiju programmas	Tiesību zinātnes.		
Studiju kursa autors(i)	Mg. Iur., Mg.soc Signe Huška, Dr.phil. Voldemārs Bariss		
Studiju kursa pasniedzējs(i)	Mg. Iur. Arnis Āboliņš		
Studiju kursa mērķis:	Iepazīstināt studentus ar tiesību teorijas pamatjautājumiem, aplūkot galvenās tiesību nozares, to saturu un to regulētās sabiedriskās attiecības, papildināt zināšanas dažādu juridiska rakstura problēmu atrisināšanā un tiesību piemērošanā. Kursa ietvaros katram studentam tiek sniegtas praktiskas zināšanas dažāda veida juridisku tekstu izstrādāšanā, īpaša uzmanība tiek pievērsta normatīvo aktu izstrādei un civiltiesisko līgumu sagatavošanai. Sniegt oratoram nepieciešamās psiholoģiskās zināšanas un atbilstošu personisko īpašību treniņu. Apgūt vienkāršu paņēmienus, kā varētu pārliecināt citus cilvēkus. Izkopt valodas kultūras un argumentācijas prasmes. Vadīt saziņas procesus auditorijā. Apgūt prasmes uzrakstīt, sagatavot un prezentēt referātu.		
Prasības kredītpunktu iegūšanai (kursa novērtējuma struktūra):	<u>Gala vērtējums</u> tiek aprēķināts: Moodle diskusija/uzdevums – 30% Eksāmens – 70% <i>Lai izliktu gala vērtējumu, abās aktivitātēs jāuzrāda sekmīgs vērtējums – ne zemāks kā 4 balles.</i> <i>Gala vērtējums ir vidējā atzīme 10 balļu sistēmā, proporcionāli abu minēto aktivitāšu procentuālajam sadalījumam.</i>		
Studiju rezultāti	1. <i>Zināšanas:</i> 1.1. zina un izprot tiesību normu veidus un to piemērošanas nosacījumus; 1.2.pārzina juridisko tekstu rakstīšanas specifiku; 1.3.zina juridiski korekti izstrādāt dažāda veida dokumentus, tiesību aktu projektus un līgumus; 1.4.pārzina juridiskās retorikas pamatprincipus. 2. <i>Prasmes:</i> 2.1. spēj analizēt, izvēlēties un piemērot atbilstošas tiesību normas;		

2.2. spēj sagatavot juridisko tekstus dažādām vajadzībām, veidojot teksta saturu atbilstoši vispārējām dokumentu noformēšanas prasībām un juridiskajai tehnikai, kā arī ņemot vērā sagatavojamā dokumenta veida specifiku.

2.3. spēj publiski uzstāties, atbilstoši prezentējot savu viedokli, argumentēti izmantojot juridiskās retorikas metodes.

3. *Kompetences:*

3.1. spēj patstāvīgi atrast, interpretēt un piemērot tiesību aktus un vispārējos tiesību principus;

3.2. spēj izstrādāt iekšējos un ārējos normatīvo aktu projektus, līgumu un dažāda veida juridiskos dokumentus, atbilstoši strukturēt tekstu, kā arī veicot dokumenta sastādīšanu, piemēklēt konkrētajā situācijā piemērojamās tiesību normas.

3.3. prot veidot katrai situācijai piemērotu, juridiski pamatotu runu.

Studiju kursa saturs

N.p.k.	Temati	Kontaktstundas / video, audio nodarbības	Tālmācības nodarbības	Vingrinājumi, pašpārbaudes jautājumi un testi	Patsāvīgie darbi/ attālinātās diskusijas	Eksāmens/ieskaite darbs
1.	Tiesību jēdziens un raksturojums	12	5	3	1	2
2.	Tiesību avoti		5	3	2	
3.	Tiesību normas		5	3	2	
4.	Tiesību normu realizācija		5	3	1	
5.	Juridisko tekstu rakstīšanas pamati		5	3	1	
6.	Normatīvo aktu izstrāde		5	3	1	
7.	Sagatavošanās līguma izstrādei		5	2	1	
8.	Līguma izstrāde		5	2	1	
9.	Oratora un auditorijas saziņas prasmes, risku analīze		5	2	1	
10.	Runu sagatavošanas metodika. Pārlicināšana kā cilvēku ietekmēšanas veids		5	2	1	
11.	Prezentācijas sagatavošana. Argumentācija		5	2	2	
12.	Priekšnesums. Videotreniņš		5	2	2	
KOPĀ:		12	60	30	16	2

120
Apgūstot studiju kursu un sekmīgi nokārtojot pārbaudījumus, studējošais spēj (*zināšanas, prasmes un kompetences*)

Studiju rezultāti:	Novērtēšanas kritēriji		
	(40-69%)	(70-89%)	(90-100%)
Zināšanas			
Zina un izprot tiesību normu veidus un to piemērošanas nosacījumus	Ir vispārējas zināšanas, bet nespēj katru jautājumu par tiesību normām un to veidiem izklāstīt plašāk un pamatot viedokli	Ir labas zināšanas, spēj katru jautājumu par tiesību normām un to veidiem izklāstīt plašāk, bet nespēj pamatot savu viedokli	Ir teicamas zināšanas, spēj katru jautājumu par tiesību normām un to veidiem izklāstīt plašāk un pamatot savu viedokli
Pārzina juridisko tekstu rakstīšanas specifiku	Ir vispārējas zināšanas par juridisko tekstu rakstīšanas specifiku, to sagatavošanas prasībām, bet nespēj pamatot savu viedokli	Ir labas zināšanas par juridisko tekstu rakstīšanas specifiku, to sagatavošanas prasībām, bet nespēj sniegt plašāku viedokli	Seko līdzī izmaiņām normatīvajos aktos, aktualitātēm Latvijā un pasaulē. Spēj sniegt loģisku un pamatotu viedokli par juridisko tekstu rakstīšanas specifiku, to sagatavošanas prasībām
Zina juridiski korekti izstrādāt dažāda veida dokumentus, tiesību aktu projektus un apskatītos līgumus	Pārzina tikai virspusēji dažāda veida dokumentu, tiesību aktu projektu un līgumu izstrādāšanas prasības	Pārzina daļēji dažāda veida dokumentu, tiesību aktu projektu un līgumu izstrādāšanas prasības, vērojamas atsevišķas grūtības to korektai sagatavošanai	Pārzina pilnībā dažāda veida dokumentu, tiesību aktu projektu un līgumu izstrādāšanas prasības, spēj sagatavot juridiski korektus dokumentus, tiesību aktus un apskatītos līgumus
Pārzina juridiskās retorikas pamatprincipus.	Virspusēji zina dažādus juridiskās retorikas paņēmienus un principus.	Labi pārzina dažādus juridiskās retorikas paņēmienus un principus.	Teicamā līmenī pārzina dažādus juridiskās retorikas paņēmienus un principus, spēj pamatot to pielietošanu praksē.

<i>Prasmes</i>			
Spēj analizēt, izvēlēties un piemērot atbilstošas tiesību normas	Trūkst izpratnes par tiesību normu veidiem, to iedalījumu, iztulkošanas metodēm un piemērošanas nosacījumiem	Izprot tiesību nomu veidus un ir daļējas zināšanas par tiesību nomu iztulkošanas metodēm, tomēr pastāv grūtības ar tiesību normu piemērošanu konkrētajā problēmsituācijā	Ir teicamas zināšanas par tiesību normu veidiem, to iztulkošanas metodēm, spēj argumentēti diskutēt un pamatot noteiktu tiesību normu piemērošanu konkrētajā problēmsituācijā
Spēj sagatavot juridisko tekstus dažādām vajadzībām, veidojot teksta saturu atbilstoši vispārējām dokumentu noformēšanas prasībām un juridiskajai tehnikai, kā arī ņemot vērā sagatavojamā dokumenta veida specifiku	Trūkst zināšanu un ir vērojamas grūtības sagatavot atsevišķa veida juridiskos tekstus atbilstoši vispārējām dokumentu noformēšanas prasībām un juridiskajai tehnikai	Spēj sagatavot juridiskos tekstus dažādām vajadzībām, tomēr vērojamas daļējas grūtības ievērot juridiskās tehnikas un vispārējo dokumentu noformēšanas prasības	Spēj patstāvīgi sagatavot dažāda veida juridiskos tekstus, atbilstoši vispārējām dokumentu noformēšanas prasībām un juridiskajai tehnikai, kā arī ņemot vērā sagatavojamā dokumenta specifiku
Spēj publiski uzstāties, atbilstoši prezentējot savu viedokli, argumentēti izmantojot juridiskās retorikas metodes	Publiska uzstāšanās un sava viedokļa argumentēšana un prezentēšana sagādā grūtības, ir problēmas juridiskās retorikas metožu pielietošanā	Spēj publiski uzstāties un prezentēt savu viedokli labā līmenī, lieto populārākās juridiskās retorikas metodes	Spēj patstāvīgi sagatavot juridiska raksturu publisku uzstāšanos, pārliecinoši uzstāties, izmanto dažādas juridiskās retorikas metodes
<i>Kompetences</i>			
Spēj atstāvīgi atrast, interpretēt un piemērot tiesību aktus un vispārējos tiesību principus	Ir vērojamas grūtības patstāvīgi atrast nepieciešamās tiesību aktus un vispārējos tiesību principus konkrētas problēmsituācijas risināšanai, ir grūtības tiesību normas interpretēšanā un piemērošanā	Spēj patstāvīgi atrast nepieciešamās tiesību aktus un vispārējos tiesību principus, bet ir grūtības interpretēt un piemērot tos konkrētajā problēmsituācijā	Spēj patstāvīgi atrast nepieciešamos tiesību aktus un vispārējos tiesību principus, spēj interpretēt un piemērot tos konkrētajā problēmsituācijā

Spēj izstrādāt iekšējos un ārējos normatīvo aktu projektus, līgumu un dažāda veida juridiskos dokumentus, atbilstoši strukturēt tekstu, kā arī veicot dokumenta sastādīšanu, piemeklēt konkrētajā situācijā piemērojamās tiesību normas	Nepietiekama izpratne par iekšējo un ārējo normatīvo aktu izstrādes prasībām, ir aptuvenas zināšanas, taču grūtības sastādīt juridiskos tekstus, grūtības identificēt, izraudzīties un atrast konkrētajā situācijā piemērojamās tiesību normas	Spēj izstrādāt iekšējos un ārējos normatīvo aktu projektus, tomēr trūkst izpratne par atbilstošo tiesību normu izraudzīšanos un piemērošanu	Spēj patstāvīgi sagatavot un izstrādāt dažāda veida iekšējo un ārējo normatīvo aktu projektus, izraudzīties un piemērot konkrētajā situācijā atbilstošās tiesību normas
Prot veidot katrai situācijai piemērotu, juridiski pamatotu runu	Grūtības veidot katrai situācijai piemērotu, juridiski pamatotu runu	Labi prot veidot katrai situācijai piemērotu, juridiski pamatotu runu, prot runu strukturēt un argumentēt	Teicamas juridisko runu veidošanas prasmes, prot analītiski atrast piemērotākās juridiskās retorikas metodes, panākot vēlamu rezultātu

Iegūto studiju rezultātu apliecinājums

Studiju rezultāti	1.1.-1.4.	2.1.-2.3.	3.1.-3.3.
Novērtēšanas metode			
Moodle diskusija/uzdevums	X	X	X
Eksāmens	X	X	X

Pamatliteratūra

1.	Balodis K. Ievads civiltiesībās. Rīga: Zvaigzne ABC, 2007.
2.	Bērņems Dž.Skots <i>Līgumu sastādīšana</i> . – Rīga: „Pētergailis”, 1995
3.	Civiltiesisku līgumu paraugi. 2. papildinātais izdevums. Mācību līdzeklis prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: TNA, 2004.
4.	Cipeliuss R. Tiesību būtība. Rīga: LU, 2001.
5.	Džohansens S., Broka B. Juridiskā analīze un tekstu rakstīšana. Rīga: TNA, 2010.
6.	Juridiskās metodes pamati. 11 soļi tiesību normu piemērošanā. Rīga: Ratio iuris, 2003
7.	Meļķis E. Tiesību normu iztulkošana. LU: 2000
8.	Meļķis E. Tiesību normu interpretācijas metodes, LU: 1996.
9.	Neimanis, J. Tiesību tālākveidošana. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2006
10.	Pleps J. Satversmes iztulkošana. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2012
11.	Rezevska, D. Vispārjo tiesību principu nozīme un piemērošana. Rīga: D. Rezevska, 2015

Vispārējai lietošanai	Spēkā ar 01.09.2018.	Versija 1	Ipp 5 no 7

12.	Administratīvā procesa likums. Administratīvā procesa likuma spēkā stāšanās likums. 2. izdevums. Rīga: TNA, 2006.
13.	Dokumentu juridiskā spēka likums.
14.	Apele A. Prase runāt publiski. R.: Zvaigzne ABC, 2012
15.	Bariss V. Darba burtnīca retorikā. Metodiskie materiāli bakalauru un maģistru studijām.- R.: LLU, Jelgava, 2003.
16.	Kaminska G. Aizstāvības runa krimināllietā. – Rīga: 1995.
17.	Kaminska G. Tiesu runas kā publiskas runas sagatavošanas un izpildījums. Metodiskais materiāls advokātiem. Rīga: Zvērinātu advokātu padome, 2000
18.	Kaminska G. <i>Tiesu runas problēmas</i> . -R.: Tiesu nama aģentūra, 2002.
19.	Prokofjeva N. Lietišķo sarunu māksla.-R.: Jumava, 2006.
Papildliteratūra	
1.	Jakubaņecs V. Tiesību norma. Rīga: P&KO, 2001.
2.	Kraštinš I. Tiesību teorijas pamatjēdzieni. Rīga: LU, 1997.
3.	Krūmiņa V., Skujiņa V. Normatīvo aktu izstrādes rokasgrāmata. Rīga, 2002.
4.	Levits E. Starp tiesību normu un tiesisko realitāti. Grām.: <i>Vispārīgās tiesību teorijas un valstszinātnes atziņas</i> . – Rīga: LU, 1997; Meļķis E. Likuma gars, likuma burts, Satversmes tiesa // <i>Latvijas Vēstnesis</i> , 1997. 22.maijs, Nr.125;
5.	Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumi Nr.916 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība”.
6.	Saeimas Juridiskais birojs. <i>Metodiskie norādījumi likumu izstrādāšanā un noformēšanā</i> . 2.izd.,1997.
7.	Paulson S. Introduction to Kelsen's Introduction to the Problems of Legal Theory. Clarendon, 2002.
8.	Комаров С. А., Маслько А. В. Теория государства и права. Москва: Норма, 2001.
9.	Нерсесянц В. С. Общая теория права и государства. Москва: Норма, 2002.
10.	Общая теория права и государства. Москва: Юрист, 2007
11.	Теория государства и права. <i>Под ред. Пиголкина А.С.</i> Москва, 2006.
12.	Eiders Dž. Efektīva komunikācija.-R.: SIA „Asja”, 1998.
13.	Geikina S. Retorikas pamati. -R.: Raka, 2003.
14.	Gušķina S., Ignatjeva L., Kurpniece R. Retorika skolā.-R.: Zvaigzne ABC, 1996. (krievu valodā)
15.	Hoffs R. I can see you naked. On Making Fearless Presentations. Endruce and McMill, 1992.
16.	Hofmanis D.K. Prezentācija un moderācija. –R.:Zvaigzne ABC, 2005.
17.	Ivins A. Pareizas domāšanas māksla. -R.: Zvaigzne, 1990.
18.	Metoks Dž., Ērenborgs J. Māksla vienoties.-R.: Jāņa Rozes apgāds, 2005.
19.	Roux Le P. <i>Selling to a Group. Presentation Strategies</i> . N-Y., 1984.
20.	Stouns D., Petons B., Hīna Š. Sarežģītās sarunas. Kā pārrunāt vissvarīgāko. -R.: Izdevniecības nams „Trīs”, 2003.
21.	Tulviste P. <i>Par domāšanas izmaiņām vēsturē</i> . -R.: „Avots”, 1990.
Ieteicamā periodika	
1.	Jurista Vārds www.juristavards.lv .
2.	Latvijas Vēstneša portāls. Par likumu un valsti: www.lvportals.lv/
3.	Lūse L. Jaunami dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtībā (LV Portāls, 01.11.2010.)
4.	www.mk.gov.lv

Vispārējai lietošanai	Spēkā ar 01.09.2018.	Versija 1	Ipp 6 no 7

